

Muzeum AKtywne w każdej dziedzinie

2016-09-22

Ze względu na prześladowania żołnierzy podziemia przez komunistyczny aparat przemocy do dziś zachowało się niewiele mundurów używanych przez Żołnierzy Wyklętych. Jeden z nielicznych, jakie przetrwały do naszych czasów, trafił do zbiorów Muzeum AK w Krakowie. Z kolei zbiór pamiątek po Cichociemnych wzbogacił się m.in. o pilotkę Przemysława Bystrzyckiego oraz odbiornik pokładowy Liberatora. W Muzeum kończy się również proces konserwacji broni, która powróci na ekspozycję 27 września. A to jeszcze nie wszystko!

Nowe zbiory

Kurtka, furażerka, ryngraf oraz krzyżyk z podpisem <podch. „Ryś” 1943> to elementy umundurowania oraz pamiątki po jednym z „Żołnierzy Wyklętych” które wzbogaciły zbiory krakowskiego Muzeum Armii Krajowej. Zestaw ten stanowi niezwykłą rzadkość w zbiorach muzealnych – po Żołnierzach Wyklętych pozostało bardzo niewiele pamiątek materialnych. Okres PRL-u nie sprzyjał gromadzeniu w zbiorach muzealnych tego typu obiektów, a przechowywanie w zbiorach rodzinnych czy prywatnych takich pamiątek nie było zajęciem bezpiecznym. Charakterystyczny jest fakt, że kurtka mundurowa została przerobiona z kurtki używanej przez niemiecką żandarmerię. Najprawdopodobniej jej właściciel przefarbował ją, dostosował kołnierz do noszenia polskich łapek z wężykiem, zamienił guziki na polskie oraz doszył naszywkę z orłem. Także na polskiej furażerze pojawiły się dodatkowe elementy: biało-czerwony proporczyk oraz metalowy orzełek wykonany w warunkach konspiracji. Docelowo mundur znajdzie się na zmodernizowanej wystawie stałej.

Mundur Żołnierza Wyklętego to nie jedyna nowość w zbiorach Muzeum AK. Kolekcja pamiątek związanych z Cichociemnymi powiększyła się o pilotkę po Przemysławie Bystrzyckim ps. „Grzbień”, „Kreda”, zestaw pilota USAAF (kurtka, koszula, spodnie mundurowe, czapka, słuchawki), zestaw strzelca bocznego USAAF (kurtka, rękawice, kombinezon, czapka) oraz radio BC-348Q montowane jako sprzęt pokładowy samolotów Liberator. Wszystkie te pamiątki stanowią depozyt przekazany do Muzeum przez Mateusza Palkę. Przemysław Bystrzycki po odbyciu szkolenia Cichociemnych został zrzucony na teren okupowanej Polski w nocy z 22 na 23 listopada 1944 roku. Wylądował na Podhalu, gdzie był dowódcą tajnej radiostacji 1 Pułku Piechoty Strzelców Podhalańskich AK. Niektóre elementy zbioru wkrótce trafią na wystawę stałą wzbogacając przestrzeń poświęconą tematyce zrzutów.

Broń po konserwacji

Od początku marca Muzeum AK przeprowadzało kompleksową konserwację broni prezentowanej zarówno na wystawach stałych, jak i czasowych. Proces ten dobiega końca, a odnowione eksponaty powrócą oficjalnie na wystawy w Dniu Polskiego Państwa Podziemnego. Podczas uroczystości 27 września ponownie otwarta dla publiczności zostanie m.in. wystawa „Kanadyjska kolekcja broni dra Stanisława Wcisło”. Przeprowadzone prace konserwatorskie obejmowały zbiór 328 sztuk broni, poddanej m.in. procesowi inwentaryzacji oraz dezynfekcji. W wielu przypadkach przeprowadzone zostały prace polegające na odrdzewianiu oraz opanowaniu czynnych ognisk korozji, a części metalowe zabezpieczone zostały cienkim filmem izolującym. Cześć broni była w przeszłości własnością kolekcjonerów, którzy bardzo często w sposób nieumiejętny poddawali ją konserwacji. W takich przypadkach prace zmierzały do przywrócenia stanu wyjściowego i dokonania właściwej konserwacji. Kilkanaście sztuk broni, będącej w

stosunkowo najgorszym stanie, pozostanie w pracowni konserwatorskiej do dalszych prac, ale i one wkrótce trafią na ekspozycję.

„Żołnierze Legionów i Polskiej Organizacji Wojskowej w służbie Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej” - najnowsza publikacja Muzeum AK

Na opracowanie składa się 49 biogramów najwybitniejszych uczestników dwóch konspiracji niepodległościowych – z okresu I i II wojny światowej oraz około 140 archiwalnych zdjęć i fotokopii dokumentów. Redaktorami naukowymi publikacji są przedstawiciele krakowskiego środowiska naukowego – dr hab. Janusz Mierzwa (UJ) oraz dr Przemysław Wywiat (UP), a autorami biogramów – przedstawiciele środowisk naukowych i muzealnych z całej Polski.

Premiera książki odbędzie się w najbliższą niedzielę 25 września jako część obchodów Dnia Polskiego Państwa Podziemnego. Swoją udział w spotkaniu potwierdzili: Jan Józef Kasprzyk – p.o. Szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, dr Stanisław Dziedzic, prof. Mariusz Wołos (UP), dr Daniel Koreś – dyrektor Archiwum Wojskowego w Oleśnicy, prof. Tomasz Gąsowski (UJ), dr hab. Piotr Mikietyński (UJ) oraz Arkadiusz Kowalczyk.

Publikacja została dofinansowana przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, a jej mecenasem jest PZU S.A.

Uczestnicy muzealnego wydarzenia będą mogli wesprzeć potrzebujących oddając krew. Premierze książki towarzyszyć będzie bowiem akcja krwiodawstwa, mająca wspomóc działalność Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie. Na chętnych do wsparcia akcji przed budynkiem Muzeum AK w godzinach od 12:00 do 16:00 będzie oczekiwał Krwiobus.

„W okupowanym Krakowie” - gra wielkoformatowa

Dzięki wielkoformatowej grze planszowej uczestnicy zajęć w Muzeum AK mają sposobność poznać realia życia w okupowanym mieście. Na grę składa się plansza o wymiarach 7 x 7 metrów oraz karty zadań. Fabuła gry odzwierciedla warunki funkcjonowania pod okupacją oraz przedstawia najważniejsze akcje Armii Krajowej w Krakowie. Gra dedykowana jest osobom powyżej 13 roku życia.

Swoją stylistyką gra nawiązuje do marki Muzeum AK – Muzeum AKtywne i wpisuje się w jej filozofię, ponieważ zakłada aktywną formę zdobywania wiedzy i umiejętności. Udział w bezpłatnych warsztatach „W okupowanym Krakowie” można zgłosić poprzez kontakt telefoniczny: 12 410 07 70. Na niedzielę 16 października zaplanowane są warsztaty dla uczestników indywidualnych.

Projekt został dofinansowany przez Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”. To program, który służy upowszechnianiu wiedzy z zakresu historii Polski.